

30.1.2020

Sosiaali- ja terveysministeriö

Viitteenne: VN/14883/2019-STM-1

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi erikoissairaanhoidon työnjaoista ja eräiden tehtävien keskittämisestä annetun asetuksen muuttamisesta

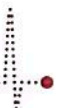
Olette pyytäneet lausuntoa koskien erikoissairaanhoidon työnjakoa. Lausumme kunnioittaen asiasta seuraavaa:

Erikoissairaanhoidon toimintojen keskittäminen perustuu niin voimassa olevassa kuin esitetyssä muutetussakin muodossaan ennen kaikkea toimenpiteiden lukumääriin. Lukumäärärajat saattavat vaikuttaa tiedostaen tai tiedostamatta indikaatioasetteluihin. Indikaatiot monissa keskittämisasetuksen toimenpiteissä eivät ole objektiivisesti mitattavissa, jolloin subjektiivisella indikaatioasettelulla on suuri merkitys. Tähän saattaa viitata mm. asetuksen perustelumuiotiossakin todettu leikkausmäärien asettuminen useissa sairaanhoitopiirissä hyvin lähelle keskittämisasetuksen raja-arvoja.

Pieni parannus tältä osin on säädösluonnoksessa mainittu mahdollisuus poiketa raja-arvoista alaspäin sopimalla siitä erityisvastuualueen järjestämissopimuksessa. Tämäkään muutos ei todennäköisesti kuitenkaan poista ylikuvattuja indikaatioasetteluvaikutuksia.

Pidämme edellä kuvatun takia tärkeänä, että kehitteillä olevien kansallisten laaturekisterien myötä toimintojen keskittäminen perustuisi mahdollisimman pian mitattuun laatuun ja vaikuttavuuteen lukumäärien sijasta.

Joissakin tilanteissa toimenpidediagnoosi saattaa selvittää vasta toimenpiteen kuluessa eivätkä laatu- tai komplikaatiotekijät ole välttämättä sidoksissa lopulliseen toimenpidediagnoosiin. Näin esimerkiksi kilpirauhaskirurgiassa, missä toimenpiteiden lukumäärärajat olisi järkevämpää asettaa kilpirauhaskirurgialle yleensä kuin sitomalla rajat voimassa olevassa asetukseksikin mainittuihin follikulaariseen ja papillaariseen kilpirauhassyöpään. Sama koskee matalan riskin endometriumien syöpää.

Olemme pettyneitä asetusmuutokseen siinä suhteessa, että se ei anna laajempaa neuvottelu- ja yhteistyömahdollisuutta sopia joistakin toimenpiteistä ja niiden määristä yhdessä erityisvastuualueen yliopistosairaalan kanssa. Tällaista sopimista on aiemmin toteutettu ja toteutetaan mm. Tampereen yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueella ja erityisvastuualueen yhteistyön koko ajan voimakkaasti kehittyessä tarve työnjaoista sopimiselle kasvaa koko ajan.

Arvioimme, että esitetyssä muodossaan asetusmuutoksen välittömät vaikutukset Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirissä ovat hyvin vähäiset tai olemattomat. Joissakin muissa sairaanhoitopiireissä voi kuitenkin arvioida toiminnallisten ja taloudellisten vaikutusten olevan paikallisesti varsin merkittäviä.

KANTA-HÄMEEN SAIRAANHOITOPUIRIN KUNTAYHTYMÄ

Seppo Ranta
sairaanhoitopiirin johtaja

Sally Järvelä
johtajaylilääkäri